

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Середня освіта (Математика. Інформатика)» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма є галузевим документом, у якому визначаються нормативний термін та зміст навчання, форми підсумкової атестації, встановлюються вимоги до змісту, обсягу, рівня освіти та професійної підготовки фахівця за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика). Рецензована Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 зі змінами від 25 червня 2020 р. № 519 та зі змінами і доповненнями, внесеними наказом Міністерства економіки України від 25 жовтня 2021 року № 810; Професійного стандарту за професіями «Вчитель закладу загальної середньої освіти» наказ № 2736 від 23.12.2020 р. та Наказом № 1006 від 11.11.2022 р.

У програмі чітко визначено її мету, яка полягає у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у сфері середньої освіти, які володіють системою знань у галузі математики та інформатики, педагогіки та методики математики / інформатики, знайомі із сучасними науковими досягненнями в цих галузях, можуть критично оцінювати їх та застосовувати на практиці; професіоналів, здатних брати участь у наукових дослідженнях, вдосконалювати існуючі, розробляти нові та застосовувати інноваційні освітні технології, методи і засоби для керівництва складними педагогічними системами з невизначеними умовами на основі компетентнісного підходу з урахуванням спеціалізації; здатні навчати здобувачів освіти на високому науково-методичному рівні, спираючись на поєднання традиційних і сучасних технологій та методик навчання, набуття магістрантами здатності до навчання й самовдосконалення протягом життя

Програма є професійно орієнтованою і спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів математики та інформатики закладів загальної середньої освіти, закладів фахової передвищої освіти. За структурою освіти програма складається з профілю, переліку компонентів освітньо-професійної програми та форм атестації здобувача вищої освіти, логічно-структурної схеми, матриць відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам освітньої програми. Профіль освітньої програми чітко структурований, відображає загальні характеристики відповідної освітньої послуги, метою якої є створення цілісної системи забезпечення освітньо-професійної підготовки фахівців у галузі математичної освіти, спрямованої на формування високого рівня їх фахової компетентності, готовності до практичної діяльності в умовах динамічного суспільства, здатності до саморозвитку та самоосвіти.

Програмні компетентності та програмні результати навчання повною мірою відображають якісну характеристику майбутнього фахівця зазначеної спеціальності. Перелік обов'язкових компонентів освітньої програми є достатнім для забезпечення формування фахової компетентності магістра освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика). Вибіркові компоненти освітньої програми є доцільним доповненням обов'язкового блоку (загальний обсяг вибіркових компонентів становить 23 кредити), дозволяють спроектувати індивідуальну освітню траєкторію студентів. За програмою вибіркові навчальні дисципліни обираються студентом для вивчення у 1, 2 та 3 семестрах у відповідності до Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами освіти Сум ДПУ імені А. С. Макаренка (ухвалено 08.02.2020 р.) і сприяють побудові індивідуальної освітньої траєкторії студента. Належна увага приділяється практичній підготовці (відповідно до нової редакції Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Сум ДПУ імені А. С. Макаренка (ухвалено 29.05.2023 р.).

У характеристиці ОПШ відображено її предметну область, основний фокус та особливості організації навчання в Сум ДПУ імені А. С. Макаренка; зазначено про можливості працевлаштування випускників відповідно до державного класифікатора професій та перспективи їх подальшого навчання. Зазначено основні методи та форми організації навчання,

які забезпечують набуття професійних компетентностей магістра освіти в галузі; доцільно обрані форми контролю та оцінювання результатів навчання.

Визначені програмою компетентності (загальні та спеціальні (фахові)) корелюють з описом відповідного кваліфікаційного рівня НРК. Компоненти освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність дозволяють у повному обсязі забезпечити проектування та організацію фахової підготовки майбутніх учителів математики та інформатики, викладачів закладів фахової передвищої освіти, що створює підґрунтя для формування зазначених програмних результатів.

ОПП передбачає підготовку вчителя математики та інформатики, викладача закладу фахової передвищої освіти, здатного здійснювати на компетентнісній основі навчальний процес у закладах загальної середньої освіти з різним рівнем змісту освіти, закладах фахової передвищої освіти; підготовку фахівців, спроможних виконувати наукову діяльність у галузі, здатних до критичного аналізу сучасних освітніх процесів із залученням новітніх інформаційних технологій, до пошуків ефективних шляхів розв'язання професійних завдань. Особливістю програми є підготовка вчителя математики та інформатики, викладача закладу фахової передвищої освіти, спроможного створювати творче освітнє середовище у процесі навчання.

В ОПП запропоновано логічно-структурну схему, що відображає послідовність вивчення навчальних дисциплін за семестрами, враховує міждисциплінарні зв'язки. Аналіз відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання та компонентів освітньої програми (представлено у вигляді матриць) свідчить про їх доцільність та узгодженість.

Засвоєння обов'язкових та вибіркових компонентів (перелік подано на сайті університету) дозволяє повною мірою реалізувати передбачені програмою результати навчання і сприяє формуванню загальних та спеціальних (фахових) компетентностей здобувача вищої освіти зазначеної спеціальності. Основні методи та форми організації навчання, форми контролю та оцінювання результатів навчання, які зазначено в програмі, забезпечують набуття професійних компетентностей магістра освіти відповідно галузі.

Аналіз змісту свідчить про глибоке розуміння розробниками ОПП актуальних проблем та напрямків розвитку педагогічної науки, опору на тенденції розвитку освіти у світовій та вітчизняній практиці. Освітні компоненти програми відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Програма передбачає обов'язкове проходження практичної підготовки (виробничої (педагогічної) практики). Необхідно відзначити доцільне поєднання теоретичного навчання й практичної підготовки здобувачів освіти.

Підсумкова атестація здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається у формі захисту кваліфікаційної роботи з математики та методики навчання математики і комплексного кваліфікаційного екзамену з інформатики та методики навчання інформатики.

Вважаю, що освітньо-професійна програма «Середня освіта (Математика. Інформатика) підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Математика) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка» є актуальною, відповідає сучасним вимогам освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівця даної спеціальності. Програма може бути рекомендована до затвердження.

Рецензент

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри математики
та методики навчання математики
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького

Н. А. Тарасенкова

Підпис проф. Тарасенкової Н. А. засвідчую

проректор з наукової та інноваційної діяльності
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького

О. В. Спрягайло